

ningad sedda wannal aial ennefe kätte woitnud.
Sedda maad, mis merredäärne, ja kust suur
lai Newajõggi lābbi kāib, temma siis aastal
1700 jälle taggasi kūsšis. Ugga Rootsi Kun-
ningas Karel XII. ei wōtnud sedda kuuldagi;
ja sest tōusis üks wāgga iggaw sõdda, mis enne
ōiete ei sanud otsa, kui wast aastal 1721. Se-
sinnane sõdda olli keige meie madele üks wāgga
kibbe Zummala wits; sest et need kümme es-
mest sda aastat ilma paljo wahhet piddamat-
ta, sõbrad ja waenlased tedda ollid waewamas
ja risumas, ja et taplusēd arwamatta paljo
mehhi, tulloke ennamiste keif kullad, moisad
ja firrikud, ja sōawāed leiba nende su eest
ārrasōiwad, kes sedda omma palle higgsi sees
maast ollid ettesaatnud. Marahwas issegi
wimaks seddawisi õppis risumisse peāle, ja
mis enne sedda rahhopāiwil Zummala sanna
tundmisse ja targa, wisipārralisse ello polest
olli hakkatud istutama, se keif kaddus jälle,
ja waus meie marahwas ueste wanna pim-
medusse ja taltšimatta ello sisse.

Sda järrele tulli jälle nālg. Kaks talwe jārgi

1708 ja 1709, olli üle maailma wāgga pakkane
külmi ja süggaw lummi, ja wōttis külmi sojemal
mail winapuud ārra, ja meie mail keif rohho-
aia puud. Willi āppardas külma pārrast ka
ārra. Kerwade, kui lummi hakkas sullama,
tahtis wessi Nīa linnale liga tehha; sest Tūna
jōggi paisus nenda, et wessi linna sisse jooksis,
ja toompā firrikus pingid ja pusārgid hauda-
dest üleestōstis. Kui kōrge seikorra wessi olnud,
sedda sest moista et jōest kallad linna sisse wiis
ja toompā firriko seest üks suur kalla kāttesadi.

Ugga polnud weelgi hādda ja abhastusse
ots kās. Keigekardetawam waenlane, katk, olli
nūūd ka peāle tullemas. Selle wiimse katko
hakkatus olli Turgi maal. Seālt lāks ta Un-
grimale, seālt Pohlamale, kus Rootsi wāggi
sees olli sõddimas, ja wāhhe hawalt ifka emale,
kunni aastal 1708 Preussi kuningrigi sisse
tungis. Seālt langes Kura, Nīa ja Tallinnama
peāle, ehk siggis ka issennesest nāljust ja sōast.
Tūna iōe upputus olli ka keif ümberkaudsed
kōhhad pahha haisoga taitnud, sest et uppund
innimeste ja lojuste kehhad kerwadisse sojaga